

Kestävän kehityksen budjetoinnin tarkistuslista käyttötalouteen vaikuttavista toimenpiteistä

Seuraava toimenpidelistaus toimii organisaation sisäisen toimintatavan tarkistuslistana. Kyseessä ovat organisaation itsensä toteutettavissa olevat toimenpiteet kestävän kehityksen (ekologinen painotus) edistämiseksi, eivät aluerakenteelliset suunnittelutoimenpiteet. Lista ei ole aukoton, vaan voitte lisätä siihen muita esille tulevia asioita.

	Toimenpide	toteutettu, kattavuus %	kehitettävää, mitä?	ei voida vaikuttaa, kuka voi?	ei olennaista, miksi?	arvio hyödyistä
1.	Toimintakulttuuri					
1.1.	Kestävä kehitys on integroitu organisaation arvoihin.					
1.2.	Kestävä kehitys on osa organisaation strategioita ja ohjelmia.					
1.3.	Talousarviossa näkyvät kestävän kehityksen tavoitteet ja syy-seuraussuhteet ovat läpinäkyvät.					
1.4.	Henkilöstön perehdyttäminen pitää sisällään kestäviin toimintatapoihin tutustumisen.					
1.5.	Kestävän kehityksen jalkauttaminen on resursoitu riittävästi.					
1.6.	Kestävä kehitys on tuotu osaksi työntekijöiden toimenkuvia sekä kehityskeskusteluja.					
1.7.	Kestävän kehityksen viestintä on integroitu osaksi henkilöstöviestintää.					
1.8.	Organisaation kestävän kehityksen toimenpiteistä viestitään säännöllisesti sisäisesti.					
1.9.	Organisaation Kestävän kehityksen toimenpiteistä viestitään säännöllisesti sidosryhmille.					
1.10.	Johto näyttää esimerkkiä kestävässä toimintatavoissa.					
1.11.	Työilmapiiri edistää kestäviä toimintatapoja.					
1.12.	Ekotukitoiminta tai vastaava on käytössä organisaatiossa.					
1.13.	Henkilöstölle on tarjolla koulutuksia kestävän kehityksen eri teemoista.					
1.14.	Etätyö on mahdollista soveltuviissa työtehtävissä.					
1.15.	Etäneuvottelut ovat jokaisella työntekijällä käytössä.					
1.16.	Tapahtumissa on kestävän kehityksen mukaiset toimintaohjeet käytössä.					

	Toimenpide	toteutettu, kattavuus %	kehitettävää, mitä?	ei voida vaikuttaa, kuka voi?	ei olennaista, miksi?	arvio hyödyistä
2.	Liikkuminen					
2.1.	Matkustusohjeistus priorisoi kestäviä kulkumuotoja.					
2.2.	Yhteiskäyttökulkuneuvot ovat käytössä.					
2.3.	Kestävän liikkumisen viestinnällä on vastuutaho organisaatiossa.					
2.4.	Työntekijöillä on tarjolla työtuisuuksia jotka kannustavat kestävään liikkumiseen esim. alennusten muodossa koskien kenkien liukusteitä, pyörien talvirenkaita yms.					
2.5.	Työntekijöillä on mahdollisuus joukkoliikenteen työsuhdematkalippuun, joka on osittain tuettu.					
2.6.	Kimppakyytipalvelu on työntekijöiden käytössä.					
2.7.	Polkupyörän käyttöä työasiamatkoilla kannustetaan.					
2.8.	Yhteiskäyttöpyöriä on käytössä työasiamatkoilla.					
2.9.	Oman auton käyttö on rajoitettua työasiamatkoilla.					
2.10.	Henkilöstön parkkipaikkojen määrää on vähennetty, keskitetty, paikkoja on hinnoiteltu ja/tai aikarajoitettu.					
2.11.	Autokantaa uudistetaan johdonmukaisesti kestävästi, ml sähköautot, kaasuautot.					
2.12.	Henkilöstölle tarjotaan ympäristöystävällisen ajotavan koulutusta.					
2.13.	Kuljetustarpeita suunnitellaan kokonaisuutena ja tarvittaessa yhdistetään.					
2.14.	Työntekijöiden työmatkaliikenteelle on järjestetty liityntäpysäköintiä.					

	Toimenpide	toteutettu, kattavuus %	kehitettävää, mitä?	ei voida vaikuttaa, kuka voi?	ei olennaista, miksi?	arvio hyödyistä
3	Rakennukset					
3.1.	On luovuttu työntekijöiden omista työpisteistä soveltuvin osin. Työpisteiden sijaan siirrytään erilaisiin työtiloihin, kuten hiljainen tila, keskustelualue, etäneuvottelutilat.					
3.2.	Työtilojen suunnittelussa on määritelty vähentyvä neliötavoite per työpiste. Vapautuville tiloille on mietitty jatkokäyttö.					
3.3.	Sähkönsäästötoimet ovat käytössä toimitiloissa esim. tietokoneiden energiansäästötilojen käyttöönotto, laitteiden sammuttaminen kun niitä ei käytetä.					
3.4.	On siirrytty yhteistulostimiin ja tulostusten seuranta on järjestetty.					
3.5.	Kiinteistöissä on tehty energiakatselmukselut sekä niissä määritellyt toimet on aikataulutettu toimeenpanoa varten.					
3.6.	Sisävalaistus on optimoitu rakennuksissa (esim. liiketunnistimet, lamppujen, korvaaminen led-tekniikalla)					
3.7.	Ulkovalaistus on optimoitu (esim. hämäräkytkin, kellokytkin, lamppujen korvaaminen led-tekniikalla, katuväläistuksen sammuttaminen asuinalueilla)					
3.8.	Eri kiinteistöjen tiedot on yhdistetty yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, ml energiakatselmukselut, energiansäästösopimuksen kohteet, huoltokirjatieto, jätetieto, kiinteistöjen kulutusseuranta. Tiedonkulun ja viestinnän parantamiseksi osa näistä tiedoista on suoraan käyttäjien nähtävillä.					
3.9.	Organisaation jätevirrat on optimoitu mm. kiinnittämällä huomiota riittäviin keräysastioihin, tyhjennysväleihin, jätehuoltomääräysten noudattamiseen, huoltokirjoihin liittämiseen, laadun valvontaan sekä resurssitehokkuuteen.					
3.10.	Tarpeettomat hukkatilat ja varastot on kartoitettu, tyhjennetty ja niistä on luovuttu.					
3.11.	Mahdolliset hukkalämmön lähteet on kartoitettu ja ne otetaan huomioon potentiaalisina kohteina.					

Ilmastonkestävä kaupunki

	Toimenpide	toteutettu, kattavuus %	kehitettävää, mitä?	ei voida vaikuttaa, kuka voi?	ei olennaista, miksi?	arvio hyödyistä
4	Hankinnat					
4.1.	Käytössä on ilmastoystävälliset, elinkaariajattelun ja materiaalitehokkuuden mukaiset ohjeistukset hankinnoissa.					
4.2.	Kilpailutuksiin on sisällytetty energiatehokkuus sekä ympäristökriteerit siten että niillä on painoarvoa hankinnoissa.					
4.3.	Organisaation sisäinen tilausjärjestelmä on luotu selkeäksi ja helpoksi tehdä kestävä valinta.					
4.4.	Ruoan kokonaisprosessi on kuvattu ja siitä on tehty ilmastoystävällisempi.					
4.5.	Hankitaan päästötöntä sähköä ja lämpöä.					